

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА
СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12. ФЕБРУАР 2017.

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

Издавач

Друштво дефектолога Србије

За издавача

Синиша Ранковић , председник УО Друштва дефектолога Србије

Организатори

Друштво дефектолога Србије

Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Организациони одбор

Маја Матовић

Драгана Пашћан

Милка Лековић

Слободан Банковић

др Стеван Несторов

Драган Роловић

Програмски одбор

Проф. др Александар Југовић

Проф. др Гордана Николић

Проф. др Шпела Голубовић

Проф. др Гордана Одавић

Проф. др Милица Глигоровић

Проф. др Мирослав Вранкић

Проф. др Владимир Трајковски

Проф. др Чедо Вељић

Проф. др Сања Ђоковић

Доц. др Весела Миланков

Доц. др Горан Јованић

Доц. др Биљана Милановић - Доброта

Доц. др Александра Грбовић

Доц. др Снежана Илић

Доц. др Љубица Исаковић

Доц. др Татјана Ментус

др Зорица Поповић

др Стеван Несторов

мр Драгана Галовић - Ђанковић

мр Златко Буквић

мр Инес Делцото

Генерални секретар

мр Миодраг Недељковић

Технички уредник

мр Миодраг Недељковић

Секретар за финансије

Радомир Лековић

Припрема и штампа

БИГ штампа

Тираж 500

ИСБН _____

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА АКЦИЈЕ НА ЦРТЕЖИМА ДЕЦЕ СА ЛАКОМ ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ*

Сања Гагић**, Мирјана Јапунџа-Милисављевић, Александра Ђурић-Здравковић
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд

Репрезентација акције на дечјим цртежима настаје као резултат потребе детета да прикаже покрет или неку радњу, а могућност реалистичног представљања кретања се код деце типичне популације јавља на узрасту од девет година. Циљ истраживања је утврђивање развојних карактеристика динамичког цртежа код ученика са лаком интелектуалном ометеношћу (ЛИО), као и утицај фигуративног аспекта мишљења на репрезентацију акције код ових ученика. Узорак је обухватио 30 ученика, оба пола. Критеријуми за избор испитаника подразумевали су: количник интелигенције од 50 до 69, календарски узраст од 12 до 16 година, школски узраст од V до VIII разреда и одсуство неуролошких и вишеструких сметњи. Фигуративни аспект мишљења процењен је задатком ротације перли, а достигнути ниво репрезентације акције анализом динамичког цртежа Дечак који шутира лопту. На цртежима 56,7% испитаника заступљено је одсуство репрезентације акције, односно канонички приказ фигуре без модификације делова тела. На 30% цртежа могу се уочити назнаке репрезентације акције, покрет без јасне или адекватне модификације тела. Коректан приказ акције и флексибилност делова тела у складу са активношћу која се врши, присутни су на 13,3% цртежа. Крускал-Волисов тест је открио статистички значајну разлику у постигнућима на задатку ротације перли три групе испитаника у односу на способност репрезентације кретања (χ^2 , дф=2, $p=0,003$). Испитаници који испољавају способност графичког приказивања кретања имају већу медијану резултата ($M_d=15$) на задатку ротације перли од испитаника на чијим се цртежима опсервира назнака репрезентације акције ($M_d=5$), односно одсуство репрезентације акције ($M_d=0$). Може се закључити да деца са ЛИО не овладавају репрезентацијом акције на очекиваном узрасту и да је адекватност приказа фигуре у покрету у значајном степену детерминисана нивоом развоја фигуративног аспекта мишљења. Јасно дефинисање способности фигуративног аспекта мишљења као битног чиниоца вештине цртања код ученика са ЛИО је од посебног значаја за едукацију ове популације, будући да квалитет ликовног изражавања може да буде индикатор њиховог когнитивног развоја.

Кључне речи: дечји цртеж, лака интелектуална ометеност, репрезентација акције

* Рад је настао у оквиру пројекта “Социјална партиципација особа са интелектуалном ометеношћу” (бр. 179017), „Креирање Протокола за процену едукативних потенцијала деце са сметњама у развоју као критеријума за израду индивидуалних образовних програма”, (бр. 179025), чију реализацију финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

** E-mail: sanjagagic85@gmail.com